

این دستورالعمل با شماره نامه 700/87/83830 مورخ 87/10/22 جهت اجراء به کلیه استانها ابلاغ گردیده است.

به نام خدا

سازمان بهزیستی کشور

دستورالعمل واگذاری پرونده های افراد و خانواده های نیازمند به بخش غیر دولتی

معاونت امور اجتماعی
دفتر امور زنان و خانواده
1387

مقدمه:

در راستای اجرای سیاست های اصل 44 قانون اساسی و به استناد بند "ب" ماده 136 و همچنین بند "الف" ماده 145 قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور مبنی بر واگذاری امور به بخش غیر دولتی و به منظور ارائه خدمات حمایتی و تخصصی به افراد و خانوارهای نیازمند از طریق کلینیک های مددکاری اجتماعی، موسسات خیریه، هیئت امنائی و مجتمع های خدمات بهزیستی غیر دولتی " دستورات عمل واگذاری پرونده های افراد و خانواده های نیازمند به بخش غیر دولتی " که به شرح زیر تدوین و در جلسه مورخه 1387/9/11 مورد تصویب شورای معاونین سازمان قرار گرفته، جهت اجرا ابلاغ می گردد.

ماده 1: کلیات

منظور از موسسات غیر دولتی در این دستورات عمل کلینیک های مددکاری اجتماعی، کانون ها و موسسات خیریه و هیئت امنائی و مجتمع های خدمات بهزیستی (غیر دولتی) می باشند که بر اساس ماده 26 قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب سال 1380 مجلس شورای اسلامی مجوز رسمی فعالیت دریافت داشته اند.

ماده 2: ارائه خدمات به نیازمندان از طریق کلینیک های مددکاری اجتماعی

الف) نحوه دریافت خدمات:

1) مددجویانی می توانند به کلینیک های مددکاری اجتماعی جهت دریافت خدمات تخصصی منتقل شوند که حسب تشخیص کمیته های استانی و شهرستان قابل بازتوان باشند.

2) سازمان بهزیستی استان مجاز است تا حداکثر 300 پرونده به هر کلینیک مددکاری اجتماعی واگذار نماید (به ازای هر کارشناس 100 پرونده).

تبصره 1: در صورت نبود یا کمبود مددکار اجتماعی یا کارشناس خدمات اجتماعی کلینیک مددکاری اجتماعی می تواند از سایر رشته های مرتبط از جمله روان شناسی، مشاوره، علوم اجتماعی، مطالعات زنان، علوم تربیتی، برنامه ریزی و رفاه اجتماعی به عنوان کارشناس استفاده نماید.

تبصره 2: مسئول فنی کلینیک مددکاری اجتماعی باید حداقل دارای مدرک کارشناسی مددکاری اجتماعی یا خدمات اجتماعی باشد.

تبصره 3: مسئولین کلینیک های مددکاری اجتماعی موظف هستند کارشناسان مجرب و کارآزموده را که از مهارت های لازم برای برقراری ارتباط و اجرای اصول کار با مددجویان و مراجعان برخوردارند جذب نموده و به طور ثابت به کار گمارند.

تبصره 4: کلینیک های مددکاری اجتماعی موظف هستند کارشناسان خود را به طور سالانه به دوره های آموزشی که با هماهنگی معاونت امور اجتماعی در زمینه های حرفه ای آنها برگزار می شود اعزام دارند. گواهی حضور در این دوره ها در ارزیابی و رتبه بندی کلینیک های مددکاری اجتماعی که سالانه از سوی سازمان بهزیستی صورت می گیرد، دارای امتیاز خواهد بود.

3) چنانچه در شهرستان و مناطقی از استان کلینیک مددکاری اجتماعی وجود نداشته باشد و یا امکان افتتاح آن وجود ندارد، کلینیک های مددکاری اجتماعی موجود با هماهنگی و صدور موافقت سازمان بهزیستی استان مجاز به افتتاح حداکثر دو شعبه به ازای هر کلینیک مددکاری اجتماعی می باشند.

نحوه ارائه خدمات در این شعبات تابع سایر مواد این دستورالعمل در باره نحوه ارائه خدمات کلینیک های مددکاری اجتماعی خواهد بود.

تبصره 1: مسئول فنی کلینیک مددکاری اجتماعی مسئول فنی شعب محسوب می شود. کلینیک مددکاری اجتماعی برای هر شعبه موظف به تامین حداقل یک نیروی کارشناس (ترجیحاً مددکاری اجتماعی یا خدمات اجتماعی) و در صورت نبود این نیروها، موظف به استفاده از کارشناسانی است که در تبصره 1 ذیل جزء 2 بند الف ماده 2 اسامی آنها ذکر شد.

تبصره 2: صاحب امتیاز و مسئول فنی کلینیک مددکاری اجتماعی موظف به بازدید ماهیانه و مداوم از فعالیت شعب بوده و همچنین موظفند نسبت به ارائه آموزشهای لازم به ویژه مباحث و اصول حرفه ای مددکاری اجتماعی به کارشناسان شعب اقدام نمایند.

تبصره 3: مسئولیت شعب با کلینیک مددکاری اجتماعی بوده که مجوز آنها را دریافت داشته و تابع شرایط نظارتی سازمان بهزیستی می باشند و در درجه بندی کلینیک های مددکاری اجتماعی شعبات فوق نیز مورد ارزیابی قرار گرفته و نمرات آنها در رتبه بندی نهایی کلینیک مددکاری اجتماعی مورد نظر خواهد بود.

4) سازمان بهزیستی استان ها مجازند با کانون کلینیک های مددکاری اجتماعی کشور و شعبات آن در استان ها در خصوص تاسیس کلینیک های مددکاری اجتماعی و یا انعقاد تفاهمنامه جهت واگذاری پرونده ها همکاری نمایند.

ب) نحوه پرداخت یارانه خدمات حمایتی:

1- یارانه ارائه خدمات به نیازمندان قابل بازتوان از طریق کلینیک های مددکاری اجتماعی به ازای هر پرونده ماهیانه حداکثر تا سقف 76000 ریال است که از سوی سازمان بهزیستی استان و شهرستان هر ماه به کلینیک مددکاری اجتماعی پرداخت می شود.

تبصره: معاونت امور اجتماعی موظف است با تعیین شاخص هایی نسبت به رتبه بندی کلینیک های مددکاری اجتماعی اقدام و یارانه مذکور بر اساس رتبه بندی فوق به کلینیک های مددکاری اجتماعی پرداخت شود.

2- چنانچه کلینیک مددکاری اجتماعی در راستای طرح کمکی موفق به امر بازتوانی مددجو گردد سازمان بهزیستی استان مبلغ 1500000 ریال به صورت کمک بلاعوض توانمند سازی از محل اعتبارات تخصیصی که به همین منظور به بهزیستی استان ابللاغ می شود به کلینیک مددکاری اجتماعی پرداخت می نماید.

تبصره 1: مرجع تایید سطح بازتوانی و میزان آن کمیته های بازتوانی شهرستان می باشند .
تبصره 2: در صورت بازتوانی سازمان بهزیستی استان نسبت به قطع مستمری مددجویان (حداکثر تا شش ماه بعد از بازتوانی) اقدام و حمایت های غیر مستمر و پی گیری های مربوطه کماکان (حداکثر تا شش ماه پس از قطع مستمری) توسط کلینیک های مددکاری اجتماعی صورت می گیرد. بدیهی است پرداخت یارانه ارائه خدمات ، پس از بازتوانی مشمول بند 3 از ماده 3 این دستورالعمل خواهد بود و پس از آن فرد از چرخه حمایت سازمان خارج می شود.

3- سازمان بهزیستی استان و اداره بهزیستی شهرستان موظف است در راستای اجرایی نمودن این دستورالعمل نسبت به انعقاد تفاهمنامه با کلینیک های مددکاری (یا سایر موسسات غیر دولتی برای دیگر مددجویان) اقدام نماید.

تبصره: به منظور یکسان سازی روند اجرای این دستورالعمل سازمان بهزیستی استان بر اساس فرم تفاهم نامه تیپ پیوست نسبت به انعقاد تفاهم نامه با بخش غیر دولتی اقدام می نماید.

4- در صورتی که بهزیستی استان ها در اجرای دستورالعمل شماره 820/2/14702 مورخ 84/12/24 در سال جاری (87) با کلینیک های مددکاری اجتماعی عقد قرارداد و به آنها پرونده واگذار نموده ، کلیه قراردادها تا پایان سال 87 معتبر بوده و به قوت خود باقی است اما از سنوات آتی عقد تفاهم نامه با کلینیک های مددکاری اجتماعی طبق رویه یکسان و بر اساس مفاد این دستورالعمل صورت خواهد گرفت.

5- سایر طرح هایی که بهزیستی استان ها اجرای آنها را به کلینیک های مددکاری اجتماعی واگذار می کنند(تشکیل گروه های همیار زنان، اجرای طرح فقر زدایی و) مشمول ضوابط و مقررات همان طرح می باشند و پرداخت های آنها مطابق ضوابط و عقد قرارداد یا تفاهم نامه های مربوطه هستند.

(ج) فرایند ارائه خدمات :

رئوس فرایند ارائه خدمات توسط کلینیک های مددکاری اجتماعی به شرح زیر می باشد:
1- پذیرش و تشکیل پرونده اجتماعی برای مددجویانی که فاقد پرونده اجتماعی در بهزیستی هستند یا پرونده آنها ناقص است.

- 1-1- کلینیک مددکاری اجتماعی می بایست آشنایی کامل به دستورالعمل ها و بخشنامه های ارسالی بالاصح دستورالعمل حمایتی ابلاغی سازمان داشته باشد و براساس آن عمل نمایند.
- 1-2- سازمان بهزیستی استان می بایست پرونده مددجویان پشت نوبت و درخواست مددجویان را جهت بررسی شرایط پذیرش ، تشکیل و تکمیل پرونده به کلینیک مددکاری اجتماعی ارجاع نماید و بدیهی است کلینیک ها نمی توانند رأساً و مستقل بدون ارجاع از سوی بهزیستی ، مددجو را پذیرش نمایند.
- 1-3- در خصوص آن دسته از مددجویان که حداکثر مدت 6 ماه از تشکیل پرونده آنها در بهزیستی می گذرد و پذیرش و تشکیل پرونده به طور کامل توسط مددکار بهزیستی انجام شده است نیازی به تشکیل مجدد پرونده توسط کلینیک مددکاری اجتماعی نیست.
- 1-4- کلینیک مددکاری اجتماعی می بایست نسبت به انجام مصاحبه ، بازدید منزل ، تهیه گزارش و تکمیل فرمهای مربوطه در خصوص مددجویان جدید و فاقد پرونده کامل در بهزیستی مطابق دستورالعمل های ابلاغی اقدام نمایند.
- 1-5- چنانچه کلینیک مددکاری اجتماعی پس از بررسی وضعیت اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی مددجوی معرفی شده توسط اداره بهزیستی شهرستان ، فرد را واجد شرایط حمایت تشخیص دهد می بایست با هماهنگی اداره بهزیستی شهرستان نسبت به تشکیل یا تکمیل پرونده مددجو اقدام نماید.
- 1-6- حداکثر مهلت جهت بررسی وضعیت اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی مددجو و تشکیل پرونده 15 روز تعیین می گردد. کلینیک مددکاری اجتماعی می بایست در طول این مهلت پرونده ها را به بهزیستی شهرستان جهت تأیید ارسال نماید.
- 2- شناسایی مشکلات فردی و خانوادگی مددجویان از طریق اطلاعات حاصله از مصاحبه ، بازدید منزل و ...
- 3- جستجوی راه حل و تدوین طرح کمکی در راستای توانمند سازی (معرفی به مراکز فنی - حرفه ای ، تشکیل تعاونی و ...)
- 4- انجام اقدامات و پیگیری های لازم جهت پرداخت کمک های هزینه های غیر مستمر (کمک هزینه درمان ، تهیه مواد غذایی ، سرمایه کار ، بیمه های اجتماعی ، آموزش های فنی و حرفه ای و آموزش مهارت های زندگی ، کمک هزینه تحصیلی فرزندان و ...) بر اساس دستورالعمل های ابلاغی.

تبصره 1: کلیه امور اداری و پیگیری های مربوط به خدمات توسط کلینیک مددکاری اجتماعی انجام می شود.

تبصره 2: کلیه پرداخت های نقدی به مددجویان از جمله پرداخت مستمری ها توسط سازمان بهزیستی انجام می شود. در مورد سایر خدمات، کلینیک مددکاری اجتماعی موظف به پیگیری و دریافت خدمات و تحویل آنها به مددجو در ازای دریافت رسید می باشد.

تبصره 3: کلینیک مددکاری اجتماعی مجاز نمی باشد مددجویان را جهت پیگیری دریافت خدماتی که خود موظف به انجام یا پیگیری آنهاست به ادارت و دواير بهزیستی ارجاع دهد و در صورت تخلف مطابق ماده 4 این دستورالعمل با کلینیک مددکاری اجتماعی خاطی برخورد می شود.

5- ارائه خدمات مددکاری جهت اجرایی نمودن برنامه کمکی

6- شناسایی منابع اجتماعی و محلی جهت استفاده و پیوند مددجویان با آنها در راستای توانمند سازی

7- انجام پیگیری های مددکاری قبل، حین و پس از باز توانی.

8- در صورتی که حداکثر تا 2 ماه پس از تحویل پرونده به کلینیک مددکاری اجتماعی، مشخص شد که خانواده غیر قابل باز توان است پرداخت یارانه ارائه خدمات مشمول بند 3 از ماده 3 این دستورالعمل خواهد بود.

9- حداکثر مدت پرداخت « یارانه ارائه خدمات به نیازمندان قابل باز توان » به کلینیک مددکاری اجتماعی برای هر پرونده 18 ماه تعیین می گردد. در پایان مدت فوق یارانه های پرداختی در قبال هر یک از پرونده های باز توان نشده، مشمول یارانه های بند 3 از ماده 3 این دستورالعمل خواهد شد.

ماده 3: ارائه خدمات به نیازمندان از طریق موسسات خیریه، هیئت امنایی و

مجتمع های خدمات بهزیستی (غیر دولتی)

الف) نحوه دریافت خدمات و یارانه مربوطه:

1- دریافت خدمات از طریق موسسات خیریه، هیئت امنایی و مجتمع های خدمات بهزیستی (غیر دولتی) در رابطه با نیازمندان غیر قابل باز توان می باشد.

تبصره 1: در صورت تشخیص بهزیستی استان و شهرستان واگذاری پرونده مددجویان قابل باز توان به موسسات خیریه و هیئت امنایی و مجتمع های خدمات بهزیستی (غیر دولتی) منوط به داشتن مکان مناسب و نیروی تخصصی مکفی با مدرک حداقل کارشناسی (شامل مددکاری اجتماعی و رشته های مرتبط فوق الذکر در تبصره 1 ذیل جزء 2 بند الف ماده 2 این دستورالعمل) بلامانع می باشد. یارانه و کمک بلاعوض توانمند سازی به آنان مطابق یارانه های پرداختی به کلینیک های مددکاری اجتماعی خواهد بود.

تبصره 2 - موسسات خیریه و هیئت امنایی و مجتمع های خدمات بهزیستی (غیر دولتی) در صورت داشتن شرایط می توانند نسبت به اخذ مجوز تاسیس کلینیک های مددکاری اجتماعی اقدام نمایند. در

این صورت کلیه ضوابط مرتبط با فعالیت کلینیک های مددکاری اجتماعی از جمله پرداخت یارانه و کمک بلاعوض توانمند سازی و ... بر این واحدها اعمال می گردد.

2- سازمان بهزیستی استان مجاز است تا حداکثر 300 پرونده به هر موسسه خیریه، هیئت امنایی و مجتمع های خدمات بهزیستی (غیر دولتی) واگذار نماید (به ازای هر کارشناس 100 پرونده).

3- « یارانه ارائه خدمات به نیازمندان غیر قابل بازتوان از طریق مراکز غیردولتی» حداکثر مبلغ 35000 ریال می باشد که در قبال عقد تفاهم نامه پرداخت می شود.

ب) فرایند ارائه خدمات:

فرایند ارائه خدمات به مددجویان غیر قابل بازتوان توسط موسسات خیریه و هیئت امنایی مجتمع های خدمات بهزیستی غیر دولتی به شرح زیر می باشد:

- 1- پیگیری امور درمان و وضعیت سلامتی و بهداشتی مددجویان و خانواده آنان
- 2- پیگیری وضعیت مسکن (خرید ، ساخت، تعمیر ، ودیعه مسکن ، اجاره و ...)
- 3- پیگیری امور مربوط به بیمه (بیمه خدمات درمانی، بیمه تامین اجتماعی ، بیمه روستاییان و عشایر ، بیمه مکمل و ...)
- 4- پیگیری امور ورزشی و تربیت بدنی
- 5- پیگیری امور مرتبط با پرداخت هزینه های کفن و دفن
- 6- پیگیری کمک هزینه پرداختی به خانواده های دارای فرزندان چند قلو
- 7- امور مربوط به تغذیه (تهیه مواد غذایی ، شیر خشک و ...)
- 8- پیگیری امور مربوط به پرداخت عیدی و پاداش و ...
- 9- پیگیری امور مربوط به هزینه و ازدواج و پرداخت به مددجویان متقاضی
- 10- پیگیری امور فرهنگی و تربیتی و اجرای برنامه های مربوط
- 11- برنامه ریزی در جهت ارائه آموزش (پیش دبستانی، تحصیلی ، مهارت های زندگی ، فرهنگی و عقیدتی و ...)

ماده 4: نظارت

1- نظارت بر حسن انجام کار موسسات غیر دولتی مورد نظر در این دستورالعمل و نحوه رسیدگی به تخلفات احتمالی آنها تابع ضوابط و مقررات و دستورالعمل های مذکور در دستورالعمل نظارت بر مراکز موضوع ماده 26 قانون تنظیم بخشی از مقررات دولت مصوب جلسه مورخ 1387/3/20 سازمان بهزیستی کشور می باشد.

2- کلیه واحدهای بخش غیردولتی همکار در اجرای این دستورالعمل موظفند گزارش فعالیت ها و اقدامات خود را به طور منظم به بهزیستی استان و شهرستان گزارش نمایند. سازمان بهزیستی استان نیز هر شش ماه یکبار گزارش فعالیت ها را به دفتر امور زنان و خانواده ارائه می نماید.

3- واحدهای مورد نظر در این دستورالعمل موظف به مستند سازی فعالیت و اقدامات خود و ارائه گزارش های تحلیلی از شرایط و نحوه ارائه خدمات ، تنگناها و مشکلات احتمالی و راهکارهای جذب و جلب منابع اجتماعی می باشند.

باسمه تعالی

سازمان بهزیستی کشور

شماره:

تاریخ:

سازمان بهزیستی استان

تفاهم نامه بین بهزیستی و کلینیک مددکاری اجتماعی/ مؤسسات خیریه / هیئت امنائی / مجتمع خدمات بهزیستی

مقدمه:

در راستای اجرای سیاست های اصل 44 قانون اساسی و به استناد بند "ب" ماده 136 و همچنین بند "الف" ماده 145 قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و دستورالعمل اجرائی واگذاری پرونده های افراد و خانواده های نیازمند به بخش غیر دولتی به شماره مورخ این تفاهم نامه فیما بین اداره بهزیستی شهرستان / استان به نمایندگی خانم / آقای فرزند به نشانی از یک طرف که پس از این «بهزیستی» نامیده می شود و کلینیک مددکاری اجتماعی / موسسه خیریه / هیئت امنائی / مجتمع خدمات بهزیستی (غیر دولتی) به شماره پروانه فعالیت به نمایندگی خانم / آقای فرزند به نشانی که در این تفاهم نامه به اختصار «کلینیک / موسسه / مجتمع» نامیده می شود از طرف دیگر منعقد گردید و طرفین متعهد و ملزم به اجرای کلیه مفاد آن گردیدند.

ماده 2- موضوع تفاهم نامه:

اجرای برنامه توانمند سازی و ارائه خدمات حمایتی و تخصصی اجتماعی طبق ضوابط دستورالعمل " واگذاری پرونده های افراد و خانواده های نیازمند به بخش غیر دولتی " به تعداد پرونده فرد یا خانواده های نیازمند به کلینیک / موسسه / مجتمع.

ماده 3- مدت تفاهم نامه:

این تفاهم نامه از تاریخ تا تاریخ بین بهزیستی و کلینیک / موسسه / مجتمع به مدت یکسال منعقد می گردد.
تبصره : در صورت توافق طرفین و رضایت بهزیستی از عملکرد کلینیک / موسسه / مجتمع این تفاهم نامه قابل تمدید می باشد.

ماده 4- محل اجرای تفاهم نامه:

مفاد موضوع این تفاهم نامه در محل کلینیک / موسسه / مجتمع
شهرستان خیابان
واقع در استان اجرا می گردد.

ماده 5- مبلغ تفاهم نامه:

بهزیستی به ازاء واگذاری تعداد پرونده خانواده های قابل بازتوان/غیرقابل بازتوان هر ماه مبلغ ریال به عنوان یارانه ارائه خدمات براساس گزارش پیشرفت کار توسط کلینیک/موسسه/مجتمع پرداخت می نماید.

بهزیستی بابت هر خانواده بازتوان شده مبلغ به عنوان کمک بلاعوض توانمند سازی به کلینیک/موسسه/مجتمع پرداخت می نماید.

تبصره - سازمان بهزیستی استان و شهرستان مطابق با دستورالعمل اجرائی آن، علاوه بر نظارت بر حسن اجرای کار بر نحوه اجرای تفاهم نامه و کلیه پرداخت ها و دریافت ها نظارت می نماید.

ماده 6- تعهدات:

سازمان بهزیستی استان و شهرستان و کلینیک/موسسه/مجتمع موظفند استانداردها و ضوابط و مقررات پیش بینی شده در دستورالعمل های ابلاغی در خصوص نحوه تاسیس، اداره و انحلال پیشین و نیز دستورالعمل " واگذاری پرونده های افراد و خانواده های نیازمند به بخش غیر دولتی " در خصوص نحوه ارائه خدمات حمایتی و بازتوانی خانواده های قابل بازتوان و غیر قابل بازتوان را دقیقاً رعایت و به آنها عمل نمایند.

کلینیک مددکاری اجتماعی/موسسه/مجتمع

نام و نام خانوادگی

تاریخ و امضا

نماینده سازمان بهزیستی

نام و نام خانوادگی

تاریخ و امضا